

על העתיקות

דביח הכנסת הפרושה היקרה היטנה סוסן חורבנו בית
המקדש סקום מחנה המנהדרין זיע"א כשאר סוסם ועור
שעם ונפוצו השארית הנמצאה.

(ישוב יהודי שנחרב לעינינו? — דבר).

הממשלה חרדיעה לועד העיר בחיפה, כי בית הכנסת
העתיק בשפרעם פט לנפול ויש בו משום חשש סכנה, וכאם
לא יתוקן בדקו, תוכרת להרפוי.

(האין נואל לבית כנסת עתיק? — דבר).

בשהנך קורא את מכתבם של אחרוני הישוב
היהודי בשפרעם אתה מרגיש בשטין ובין השטין
את פרפורי הגמיסה של ישוב עתיק יומין, שאינו
רוצה לקבל עליו את פקודת הגורל ונאבק בשאז
רית כוחותיו הדלים עם מר המות. והלב מתמלא
עצב בלי גבול: והרי זה לא כבר היה הדבר, רק
בשנת תר"ס, ממש בימינו ובזמננו, ואנחנו עמדנו
מנגד ולא הושטנו יד לעזרה!

ונצחו המצוקים. השארית הנמצאה נפוצה.
וכמצכה על הגוף החי שנעלם, על הישוב היהודי
שנחרב, נשאר רק בית הכנסת העתיק המט עכ-
שיו לנפול. שארית הפליטה. עדות בישרון לישוב
קדמון.

ואם עזבנו חסדנו את ההיים בשעתם, עלינו
כיום לכל הפחות לדאוג לשריד ששרה, שישארה
להם שם ושארית על פני האדמה לכל ידה ממנו
נדח; ואולי בזאת יכופר לנו במקצת העוון הגדול
אשר חמאנו.

כי אדישותנו האיומה כלפני שרידי עתיקותינו
כבר נקמה בנו למדי. מעשה המותל המערבי יוכל
לאלפנו מוסר השכל.

ואם עתה פונה אלינו הממשלה לתקן את
בית הכנסת העתיק בשפרעם — הנה אם נאחר
את שעת הכושר יהיה לאחר זמן, או שחדבר יהיה
כרוך אח"כ בהשתדלויות מרוכות מיותרות, וענין
קבר רחל יוכיה.

הדאגה לשמירת בית הכנסת העתיק בבית-
אלפא והנחיצות בתיקון ביה"כ בשפרעם — שני
הדברים מזכירים לנו, כי יש צורך תכוף ביצירת
מוסד מתאים — רצוי כמובן, על יד האוניברסיטה
העברית — שעליו לדאוג לעתיקותינו בארץ,
לכנוסם, למדורם, לשמירתם, לתיקונם ולשיפורם.
זוהי מצות עשה שהזמן גרמא.

נחום איש גב-זון